

คำนำ

“ศูนย์ข่าวอิศรา” จัดตั้งขึ้นโดยสมาคมนักข่าวหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย ด้วยการรวมตัวของนักข่าวทั้งจากส่วนกลางและในพื้นที่ภาคใต้ เพื่อรายงานข่าวแบบ “เข้าถึงความจริง” ด้วยความเชื่อว่า “ความจริง” มีอำนาจในการเยียวยา (healing)

ศูนย์ข่าวอิศราได้รับความเอื้อเฟื้อจากอธิการบดีมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ให้ใช้สถานที่ของมหาวิทยาลัยวิทยาเขตปัตตานีเป็นที่ทำการ และได้รายงานข่าวจาก ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้มาเป็นลำดับ ซึ่งได้รวบรวมพิมพ์เป็นเล่ม “ข่าวอิศราจากชายแดนใต้” ในมือท่าน ณ บัดนี้

ผมได้อ่าน “ข่าวอิศราฯ” ทั้งหมดแล้วเห็นว่าเป็นการรายงานข่าวในรูปแบบใหม่ อันต่างไปจากการรายงานแบบเก่าๆ ในขณะที่ยังมีการรายงานแบบเก่าๆ เน้นที่ความรุนแรงและการตัดสินหรือประณามไปเลยว่าใครผิด แต่รายงานข่าวแบบอิศราเน้นที่การรายงานเหตุการณ์ตามที่เกิดขึ้นจริง ซึ่งได้จากการไปสัมผัสในระดับจุลภาคหรือไม่ใคร ซึ่งมีชีวิตจิตใจเลื้อยเนื้อของผู้คนจริงๆ รายงานตามที่สัมผัสมาจริงโดยไม่ตัดสินว่าใครผิดใครถูก การตัดสินใดๆ ก็จะไปตามสิ่งที่ตัวลงความเห็นไปแล้วหรืออีกนัยหนึ่ง การตัดสินทำให้สร้างมุมมองชนิดใดชนิดหนึ่งขึ้น และเห็นไปตามมุมมองที่สร้างขึ้น ซึ่งอาจทำให้เข้าไม่ถึงความจริงจริงๆ

ข่าวอิศราฯ รายงานความจริงด้วยความเป็นกลาง ซึ่งน่าจะช่วยให้เข้าถึง “ความจริง” ได้มากกว่ารายงานด้วยอารมณ์

อีกประการหนึ่ง ข่าวอิศราฯ รายงานเรื่องราวชีวิตของผู้คนไม่ว่าจะเป็นไทยพุทธ ไทยมุสลิม เจ้าหน้าที่ทหารตำรวจ โดยเน้นที่คุณค่าแห่งความเป็นมนุษย์ ไม่ติดที่สมมติว่าเป็นอะไรๆ เพราะความจริงที่ลึกกว่าสมมติก็คือทุกคนเป็นเพื่อนมนุษย์ร่วมโลกเดียวกัน มีเกียรติ มีศักดิ์ศรี และมีคุณค่าแห่งความเป็นมนุษย์

ข่าวอิศราฯ รายงานชีวิตและคุณค่าความเป็นมนุษย์ของทุกฝ่าย เป็นการเสนอความจริงที่ลึกและเป็นหนึ่งเดียวกัน ความจริงที่ลึกจะนำไปสู่เอกสภาวะและสมานฉันท์ ในขณะที่อะไรที่ตื้นจะนำไปสู่การเห็นแบบแยกส่วน ทำให้เกิดความขัดแย้งและรุนแรง

ข่าวอิศราฯ จึงรายงานความจริงที่ลึก คือคุณค่าของความเป็นมนุษย์ของทุกคน ซึ่งจะเป็เหตุปัจจัยให้มนุษย์เข้าถึงความเป็นหนึ่งเดียวกัน

นี่เป็นการรายงานข่าวแบบใหม่ ที่ผมค้นพบจากการอ่านหนังสือเล่มนี้ ผมเชื่อว่าการรายงานข่าวแบบอิศรา คือรายงานความจริงที่เกิดขึ้นด้วยความเป็นกลาง และรายงานจากการสัมผัสส่วนลึกของความเป็นมนุษย์ จะช่วยให้เพื่อนมนุษย์เข้าถึง “ความจริง” อันมีอำนาจในการเยียวยา ซึ่งต้องขอยกย่องว่าเป็นวชิรสุจริต

คำถามก็คือ นักข่าวที่ข่าวอิศราฯ ก็เป็นคนหนุ่มสาวทั้งสิ้น ทำไมจึงสามารถทำเรื่องดีๆ อย่างนี้ได้ ผมคิดว่าเป็นเพราะสามารถทำข่าวด้วยความมีอิสรภาพ ไม่มีอำนาจใดๆ ไม่ว่าของบ้านเมือง ขององค์กร หรือของเงิน มาบีบบังคับให้ต้องทำอย่างนั้นอย่างนี้ แต่ทำด้วยใจที่อิสระ

หัวใจของความเป็นมนุษย์และอิสรภาพทำให้ทำเรื่องดีๆ ได้

ท่ามกลางวิกฤตการณ์ปัจจุบัน คงจะไม่มีอำนาจใดๆ มาแก้ปัญหาได้ นอกจากหัวใจของความเป็นมนุษย์และอิสรภาพของเพื่อนคนไทยทุกคน

ขอขอบคุณนักข่าวหนุ่มสาวที่ทำข่าวอิศราฯ ที่ช่วยให้ผมได้เรียนรู้ว่าการทำข่าวที่เข้าถึง “ความจริง” นั้นคืออย่างไร และเกิดขึ้นได้อย่างไร

ขอให้งานของคนหนุ่มสาวคนเล็กคนน้อยเหล่านี้ก่อให้เกิดความบันดาลใจอันยิ่งใหญ่แก่คนไทย ว่ามนุษย์ทุกคนมีเกียรติ มีศักดิ์ศรี มีคุณค่า และมีศักยภาพที่จะทำความดี ถ้าสลัดตัวออกจากกรอบจำไปสู่อิสรภาพ ด้วยการปลดปล่อยตัวเองไปสู่อิสรภาพและความถูกต้องเท่านั้น เราจึงจะฝ่าวิกฤตการณ์ปัจจุบันไปสู่ความร่มเย็นเป็นสุขได้

ประเวศ วะสี